

Borodino

„Třeba jsou jen zakletý.“ namítl Vágus.

„Hm?“

„Kdo je vysvobodí, dostane za ženu dceru předsedy JZD a půlku družstva k tomu..“

„Takhle malá vesnice nemá svoje JZD,“ namítl Pepi.

„Tak půlku vesnice a dceru předsedy místního výboru.“

„Třeba má jen syna.“

Vágus pokrčil rameny : „Jestli je mladej a hezkej ...“

„Třeba je bezdětek.“

„Kdo?“

„Jako bez děti. Bezdětek.“

„Kde's to slyšel?“

Pepi se zasmál : „To se tak říká.“

Na tváři ucítili drobounké kapky. Zvedli hlavy a potom se zase rozhlídli. Mrtvo. Ani pes nezaštěkal.

„Způsob tohoto léta zdá se mi poněkud tragický,“ zadeklamoval Vágus.

„Víš někdo, proč tu jsme?“

„Má tu kámoše z vojny.“

„Kdo?“

„Pastor.“

„Koho?“

Vágus zvedl oči k nebi : „Netrestej ho Bože. I on je hovádkem stádečka tvého.“

„Chceš po kebuli?“ zeptal se prostoduše se usmívající Pepi.

„Nic si nepamatuje,“ požaloval Vágus znovu k nebi, „přece toho Kováře.“

S poslední chalupou skončila i úzká silnička. Dál vedla jen prašná cesta a ta se po pár metrech ztrácela v úvozu na kraji lesa.

Ten větve první stromů skoro dosahoval až do poslední zahrady. Mohutných stromů, tohle byli opravdoví strážci lesa. Spodní větve vytvářely stinnou uličku. Teď temně stinnou uličku.

Před úvozem zapadli do lesa. Ale byli překvapení. Takovýhle neznali. Když zašli hloubš, měl jen pramálo společného s tím vysázeným a ošetřovaným.

Byli nadšení. Smrky střídaly jedle a modřiny, na zemi tlely kmeny starých padlých stromů. Pokrýval je vlhký, zelenohnědý mech. Rostly tu duby i buky, spojující se někdy v jednolité porosty. Jejich klenbou pronikal sluneční svit jen těžko. Ve dnech jako dneska tu jistě leželo přitímí i v poledne.

V nižších místech probleskovala zrcadla vody, zčásti zarostlá otře zelenou trávou a rákosinami v shlucích olší a vrb.

Nikdo tu netěžil a nevysazoval, les daleko spíš připomínal prales. Připadali si tu jako v opravdové divočině.

Vraceli se mlčky do vesnice, kde měli s ostatními v hospodě sraz. Okolní ticho jakoby jim bránilo i v nahlas pronášených slovech. Procházeli starou bučinou, když se Pepi zastavil : „Co to je?“

Vágus se na něj tázavě podíval.

„Támhle,“ ukázal. V dálce za malou, lišejníkem pokrytou skalkou, vystupoval táhlý val. Jakoby se dívali na hráz rybníku.

„Jdeme!“

Pepi zaťukal na hodinky.

Vágus mávl rukou : „Jestli už dorazili. Jenom se mrknem.“

Že nejde o hráz, viděli hned. Letité smrky rostly před i za ní. Až tady taky viděli, jak je mohutná a vysoká.

„Páni!“ Vágus se začal drápat nahoru a Pepi za ním.

„Co to je?“ Pepi seděl s uzdou na zádech a rozhlížel se, „vypadá to jako šance.“

„To je šance,“ přisvědčil Vágus, „teda,“ zakroutil hlavou.

„Kde se flákáte?“ přivítal je šerif.

„To bylo,“ zachechtal se Mormon, „takový od srdce teple lidský.“

Vágus přiblížil rty až těsně k jeho uchu a tajemně zašeptal : „V takovém lese, co my byli, byste jistě ještě teď chodili.“

„Ledaže byste se potmě přeraziti ráčili,“ dodal Pepi. „Pastore,“ zakýval na blondáka s austrálákem přes opěradlo židle.

Ten se uculil : „Tak už jste viděli starý les?“

Kluci přikývnuli a Pepi se zeptal : „To jsou místní?“ a ukázal na zaplněnou hospůdku.

„Asi jo.“

Pepi mrkl na Váguse : „Tak vidíš, nejsou zakletý,“ a Pastor pootevřel klapzubu.

Potom se šel Pepi podívat tam, a když se vrátil, uviděl vedle Pastora sedět neznámého kluka. Ze strany druhé seděl Vágus a živě se bavili. Pepi si přisedl a zvěčnil se.

„Julek Kovář,“ představil se kluk taky a dodal, „právě říkám. Takovej je ten les od nepaměti. Jako Boubín.“

„Jak to udejechá?“

„Je ho jen pár kilometrů.“

„Proč ho nevyhlásí přírodní rezervací?“

„No právě,“ řekl Julek. „tak jsem dal Pastorovi vědět. Aby přijel s kamarádama, dokud se tam ještě smí tábořit a tak.“

„Máš to u nás,“ pravil šerif, „vandr v pralese je docela nárez.“

Potom se dál rozproudila zábava, ale Pepi s Vágusem chtěli vědět ještě něco.

„Jak je starej?“ zeptal se Vágus.

„Založil ho hrabě Štern. Na počátku minulého století.“

„A ty šance?“

Julek vzhlédl : „Už jste je našli?“

„Jo. Kdo ty vybudoval?“

„Taky ten Štern. Na paměť napoleonských válek.“ Krátce se zasmál: „Prej tam straší.“

„No to teda,“ nadzdvihl Pepi obočí. Podívali se s Vágusem na sebe.

Druhý den, pozdě odpoledne, odpočívali na peřině z jehličí pod rozložitými smrky. Kolem žil a umíral prales, staraje se o člověka právě tak málo jako on o něj.

„Kde zalehnem?“

Pepi s Vágusem se na sebe zase podívali.

„Vždyť je to fuk. Kam dojdu, tam lehnu. Je hezky“, pravil Vejral. Ostatní tři víceméně přisvědčili, ale ti dva mlčeli. „Co?“ Otočil se na břicho a kývl na ně.

„Známe místo pro lágrování jako stvořený“, začal opatrně Vágus, „ale Julek o něm včera vůbec nemluvil.“

„Ale my ho našli“, dodal Pepi.

„Tady nahoře stály kanóny“, rázoval po šanci Pastor. Přiložil pomyslný doutnák k pomyslné zápalnici : „Bchch! Na kohopak asi střílely?“

„Asi na nikoho. Jestli tu kdy vůbec nějaké stály.“

„Když tak si o nich necháme zdát“, zasmál se Vejral.

Šedivá jako včerejší den naší představivosti příliš nesvědčí. Žádné fantaskní obrazy šedivé nejsou. Jejich barvy jsou čisté, naše představy a sny se v mlžném oparu neutápí. Jsou jasné jako měsíční světlo za bezmračné noci.

Přesto však tyto vize často z bezbarvých cárů povstanou. Nakonec jsou ale barvy prokreslené, obrysy nezamžené, vůně a pachy syrové a zvuky ostré.

Spali rozloženi na vrchu šance. Ve výšce propojené smrkové koruny je chránily před padající rosou, pod sebou pružnou matraci z jehličí, ulevující jejich unaveným svalům, kostem a kloubům.

Každý usínal s myšlenkami jinými, nebo možná i s podobnými. Přesto však s rozdílnými, vždyť myšlenky, stejně jako otisky prstů, u dvou lidí stejné být nemohou.

Dávná mystika opřádající toto místo se pětkrát podívala pod víčka a žádnou skulinku do duše nenašla. Pak to zkusila po šesté a zaradovala se. Tahle mysl prožije ve snu dnes, co oni muži tehdy prožívali doopravdy.

Usínal, myslel na Napoleonovu neklidnou dobu, na šance, na kterých tenkrát opravdu stála děla, připravená rozsévat zkázu a smrt. Pak víčka ztěžkla ještě víc a než stačila zaklapnout docela, vklouzl pod ně Morfeus a položil tam sen ...

... díval se na rozbřesk nového dne, když zabouřila děla a první chomáče dýmu z výstřelů na okamžik zastínily vycházející slunce. Pomalu přicházelo horko a žízeň, zranění se zaněcovala a voda nebyla ani k napití.

Ale Rus byl tady! Přestal už utíkat jako zajíc!

Bylo ráno, začátek září roku osmnáct set dvanáct. Slunce stoupalo svou každodenní poutí oblohou a pod ním se v bitvě u Borodina srazilo na dvě stě padesát tisíc vojáků obou armád v bitvě o osud Ruska.

Procházel bojištěm jako Pierre Bezuchov a před ním se odehrávaly děje a scény, vrývající se mu nesmazatelně do paměti.

Pach zpocených koní a jejich zoufalé ržání. Nářek raněných a umírajících. Kotouče prachu, zvedající se z vyprahlé země, zvržené desítkami tisíc nohou a kopyty koní. Stoupaly k obloze, kde se mísily s dýmem a s kouřem z výstřelů z pušek a z děl .

Roztřásla ho hrůza před touto apokalypsou lidství. Před tímto lidstvím, zbaveným veškeré lidskosti, zredukovaném jen na touhu zabít příslušníka vlastního rodu, ale v jiné uniformě ...

Chtěl zoufale pryč z tak surově naturalistického snu, nemohl se a nebyl se však schopen překulit přes hranici mezi spánkem a bděním.

Konečně se mu to podařilo. Ale sen nebyl jenom noční můrou. Připadal si jako po návratu z dlouhé cesty, jakoby mu bylo dopřáno zúčastnit se něčeho, čeho ostatním smrtelníkům ne.

Seděl na spacáku, oči dokořán otevřené a v uších mu dozníval křik raněných a stále cítil pach vzduchu prosyceného krví.

Kdyby měl dneska někomu vyprávět podrobnosti z bitvy u Borodina a on se ho posměšně zeptal, jak to může vědět, odpověděl by : „Byl jsem tam.“

Ještě chvíli seděl, hlavu sklopenou. Potom ji zaklonil a mezi větvemi na něj zablikaly hvězdy. V navátých suchých lístcích z blízké bučiny, mezi kořeny u paty vzrostlého smrku, něco zachrastilo. Asi nějaký noční brouk se vydal na svou pouť za obživou. Ze spánku pípl vyrušený pták a zase usnul.

Kolem spali kamarádi, za teplé noci ruce vytažené ze spacáků a poházené na koberci z jehličí pralesního království.

Tiše vstal a přesunul se pod šanci. Tam u jednoho stromu kořeny mírně zvedly půdu a tím vytvořily dlouhý a pozvolný polštář.

Znovu se tu uložil a než usnul, tentokrát již spánkem beze snů, řekl si, že s tím strašením měl Julek pravdu. I když tentokrát bylo strašidlo trochu zvláštní. Protože tady člověk děsil člověka.

Ráno na něj Vejral houkl, co v noci podnikal za manévry. Dozvěděl se, že ty má už dávno za sebou.

Moudrý z toho nebyl, ale to ani Pepi, který jediný věděl, že něco se stát může. Celou noc však spal jako Jezule. Teď přímo sršel zvědavostí. Ale Vágus mu jen řekl, že ještě musí mluvit s Julkem. Ale bez ostatních.

Natáhl si tedy jako vazy v koleně a Pepi mu dělal samaritána. Kamarádi ho litovali, že se až styděl a pak se rozloučili. Kluci šli ještě do pralesa a oni za Julkem.

„Vy jste na těch šancích spali, co?“ zeptal se s jistotou, když rozdal piva, každý upil a flašky postavili na stůl v pergole.

Vágus přikývl : „Spali. Ale stalo se to jenom mně.“

„A co?“ chytil ho Pepi za ruku a zacloumal s ním. Julek jen zamyšleně pokýval hlavou.

„Kdo je zbudoval?“ zeptal se Vágus, jakoby Pepiho neslyšel.

„Přece ten Štern,“ řekl vyhýbavě Julek.

„Ty víš, co myslím.“

Povzdychl si : „Tak jo. Při Napoleonově útěku z Ruska se vraceli i tudy. Tři Frantíky tady ve vesnici nechali. Museli. Ale vykřesali se a potom tu už zůstali.“

„Jak to víš?“ zeptal se překvapeně Pepi.

„To se dopátráš. Evidence lidí už existovala a mám kamaráda v muzeu. Ale k těm šancím. Ten Štern najal na práci místní. A taky ty tři Frantíky, Lefevra, Gasgueta a Blanca. Jako odborníky. Připomněly jim Borodino. Představovalo pro ně vyvrcholení ruského tažení se všemi největšími hrůzami před i po něm. Vtiskly je šancím jako jejich genus loci a z Borodina se tam stalo strašidlo. Alespoň místní tomu věří.“

„A ty?“ podíval se mu Vágus do očí.

„Tobě se tam zdálo o něm?“ zeptal se Pepi a Vágus jenom mlčky přikývl.

Julek se zatvářil vážně : „Já taky.“

„Proto jsi nás pozval?“

„Ale ne. To bylo vážně kvůli lesu.“

„Bylo to prima,“ loučil se Vágus, „ale stejně by mě zajímalo, co se s těmi Frantíky stalo. Jestli se nakonec vrátili domů, nebo tu zapustili kořeny.“

„Kdoví,“ souhlasil Julek, „ale třeba lefebvre znamená obyčejnej kovář.“ Vesele se uculil a hvízdaje si falešně Marseiezu, odkráčel na zahradu dozadu za dům.

Oba kamarádi zůstali jako Lotova žena. Potom si dal Pepi Vágusovu ruku kolem ramen : „Ale píše to život příběhy, co?“ A hned pokračoval : „A my teď půjdeme na nádraží. Hlavně nezapomeň pajdat. Co kdyby tam už kluci čekali. Jenom doufám, že tam nebudou všichni zakletý ...“